

بررسی تأثیر تفاوت های فرهنگی بر مدیریت بحران زلزله (مطالعه موردی)

احسان مهدوی

دانشجوی کارشناسی ارشد ژئوتکنیک ، عضو باشگاه پژوهشگران جوان دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرگان

پست الکترونیکی : mahdavi.eh63@yahoo.com

خلاصه

در این مقاله به بررسی اثر تفاوت های فرهنگی بر مدیریت بحران و به خصوص مدیریت بحران زلزله در استان گلستان پرداخته می شود . این عامل با وجود اینکه شاید مهم ترین فاکتور مؤثر بر مدیریت بحران نباشد ، ولی قطعاً از عواملی است که بیشتر مورد غفلت قرار گرفته است . مطالعات فرهنگی استان گلستان نیز نشان می دهند که مردم این استان دارای فرهنگ ها و قومیت های گوناگونی نظیر فارس ، ترکمن ، ترک ، کرد ، بلوچ ، سیستانی ، کتولی و ... بوده که باعث ایجاد تفاوت های فرهنگی در فرم زندگی ، آداب و رسوم ، نوع لباس پوشیدن ، عقاید ، هنر ، تحصیل و ارتباطات آنها گشته است . لذا عدم برنامه ریزی صحیح برای فرهنگ های مختلف در این استان ممکن است باعث بوجود آمدن چالش های اساسی در سیستم مدیریت بحران در هنگام زلزله گردد . عدم شناخت احتیاجات فرهنگی یک مجموعه ، موجب تفسیر بد ارتباطات و رفتار غیر اصولی عناصر در گیر یک مجموعه در شرایط بحرانی شده و متعاقب آن ممکن است باعث ناکامی ، شکست ، تنش و حتی درگیری گردد . در این مقاله آمادگی در شرایط اضطرار جهت پاسخگویی به هزاران انسان آسیب دیده از زلزله با در نظر گرفتن تفاوت های فرهنگی موجود بررسی شده و نهایتاً با عنایت به موانع و مشکلات موجود ، راهکارها و پیشنهاداتی جهت حل این معضلات ارائه می گردد .

کلمات کلیدی: تفاوت های فرهنگی ، مدیریت بحران ، زلزله ، راهکارها ، استان گلستان .

۱. مقدمه

در این مقاله به بررسی نقش و تأثیر فرهنگ بر مدیریت ، به خصوص مدیریت بحران زلزله در استان گلستان پرداخته می شود . با وجود اینکه نمی توان مدعی بود که فرهنگ مهمترین عامل مؤثر بر مدیریت بحران می باشد ، ولی قطعاً می توان باور داشت که این عامل بیش از سایر عوامل مورد غفلت قرار گرفته است . شاید برخی از این غفلت ناشی از دشوار بودن درک و پذیرش قدرت و نفوذ فرهنگ باشد . مدیری که در شرایط بحرانی مدیریت می کند اگر نتواند حضور پنهان فرهنگ را بر آورد کند ، در انجام این امر موفق نخواهد شد . در نتیجه نه تنها مدیر ، بلکه سیستمی که قرار است از این مدیریت توشه ای بدست آورد ، آسیب فراوانی خواهد دید . قبل از اینکه به بحث در مورد فرهنگ و تأثیر آن در مدیریت بحران بپردازیم دو باور مرسوم در این رابطه را مورد بررسی قرار می دهیم . اولین باور مرسوم آن است که دنیا کوچک و کوچکت می شود ، بنابراین تفاوت های فرهنگی به تدریج کمرنگ و زایل می شوند . دومین باور شایع آن است که مدیریت ، مدیریت است و مدیریت نیز مانند علم ، جهانی است .

۲. افسانه همگرایی شماره ۱: جهان کوچک و کوچکت می شود ...

اغلب می شنویم که می گویند جهان کوچک و کوچکت می شود . به یمن پیشرفت های صورت گرفته در عرصه رسانه های تصویری ، مخابرات و حمل و نقل ، در مسیری گام بر می داریم که مارشال لوهان ، آن را دهکده جهانی می نامد . با این شعار خیلی از مردم بر این باور بودند که این مسئله منجر به همگرایی در فرهنگ ها خواهد شد . با این که ممکن است ما یک نوع لباس ، کفش و ... استفاده نماییم و ظاهراً در این مسائل بصورت مشترک عمل کنیم ، اما عمق این حضور پنهان فرهنگ بیشتر و در عین حال قدرت و نفوذ آن نامحسوس تر می باشد . شهرهای بزرگی مثل تهران ، اصفهان ، تبریز ، شیراز ، گرگان و ... در ایران افراد بسیاری را از داخل و خارج به سوی خود جذب می نمایند . اما اگر در گوشه و کنار این شهرها گشتی بزنیم محله هایی را با مشخصه های فرهنگی متمایزی مشاهده خواهیم کرد که هر کدام از این محله ها و قوم ها با زبان خاص خود تکلم می نمایند و فرهنگ خاص خود را ارج می نهند و اعمال می کنند . حتی با وجود اینکه در ایران زبان فارسی بعنوان زبان رسمی کشور به طور فراگیر در تمام مدارس ، دانشگاه ها و سایر مؤسسات علمی و غیر علمی تکلم می گردد و مردم تقریباً به طور یکسان از برنامه های صدا و سیما استفاده می نمایند و دولت نیز